

UDK 811.163.42'373.2(497.5 Pašman)
Izvorni znanstveni članak
Primljen: 15. 6. 2007.
Prihvaćen za tisak: 31. 10. 2007.

BARBARA VODANOVIĆ
Sveučilište u Zadru
Odjel za francuski jezik i književnost
Obala kralja Petra Krešimira IV, HR-23000 Zadar
bvodanov@unizd.hr

PREZIMENA NA OTOKU PAŠMANU DANAS

U takozvana «pašmanska prezimana» koja su predmet ove analize, uvrstili smo ona prezimana koja su potvrđena u *Leksiku prezimana RH* sastavljenom na osnovu popisa stanovništva iz 1948., i u biračkim popisima iz 1995. i 2004. godine. Analiza je načinjena prema poznatom tvorbeno-motivacijskom modelu koji prezimsku raznovrsnost svodi na četiri osnovne motivacijske skupine: osobna imena, nadimke, nazive zanimanja i etnike/etnonime te na dva osnovna tvorbeno oblika, neizvedenost (nepostojanje patronimskog sufiksa) i izvedenost (postojanje patronimskog sufiksa).

O prezimenu općenito

Ljudi su se oduvijek identificirali imenima. Osobno je ime vjekovima zadovoljavalo potrebu za identifikacijom u grupi kao jedinstveni član imenske formule. Prezime pak, ime preko imena, služi da bi se osoba izdvojila iz grupe i identificirala kao pripadnik jedne obitelji. Do 12. stoljeća Hrvati nisu imali prezimana. Ono što su pluralni imenski likovi *Kačići*, *Kukari*, *Šubići*, *Snačići* i dr. predstavljali nije bilo prezime. Ti su likovi dodavani osobnom imenu hrvatskih srednjovjekovnih plemića da bi upozorili na njihovu pripadnost određenom plemenu, a ne obitelji unutar njega što je prava funkcija prezimana. Ti pridjevci nisu bili ni stalni ni nasljedni. Prijelaz iz jednoimenske formule ka dvoimenskoj rezultat je kompleksnih promjena u društvu koje su se odvijale na socijalnom, ekonomskom i kulturnom planu društva u cjelini. Novo, brojnije i kompleksnije društvo zahtijevalo je specifičniju identifikaciju koje jednoimenska formula nije mogla osigurati. Naravno da nismo odmah dobili onakva prezimana kakva danas nosimo. U različitim se narodima, ali i u krajevima koje naseljavaju isti narodi dvoimenska formula javlja u različito vrijeme¹.

Prvu etapu na putu uspostave današnjih prezimenima nalazimo u tzv. dvoimenskoj² (osobno)imensko-pridjevačkoj formuli. Osobno se ime dakle proširuje novom antroponimijskom kategorijom – pridjevkom. Obzirom na motivaciju pridjevka može biti patronimski (tip *Gregov*), toponimski (tip *Poljak*), staleški (tip *Knez*), etnički (tip *Bodulić*), etnonimski (tip *Ugrin*), motiviran osobinom nositelja (tip *Gluhak*)

¹ Tvrdi se (DAUZAT 1956: 78) da je proces uspostave dvoimenske formule u razdoblju između X. i XII. stoljeća krenuo iz centralne Italije prema jugu Francuske, zatim je preko njenog sjevera stigao do Njemačke, a otuda se proširio na sjever i istok. Kod FRANČIĆ (2002: 12) možemo pročitati da su se do kraja X. stoljeća istočni Slaveni imenovali samo osobnim imenom koje je dijete dobivalo pri rođenju. U Poljskoj se jednoimenost zadržala do kraja XII. stoljeća. Na osnovi dosadašnjih istraživanja antroponimijske građe spomenika hrvatske povijesne i kulturne baštine kakvi su, uz ostalo Supetarski katular (1080-1105) i Povljanska listina (1184) zaključuje se da je jednoimenost u vrijeme njihova nastanka još uvijek dominantan način identifikacije pojedinca, ali se upozorava i na postojanje pridjevaka te vrlo rijetkih prezimana. Onomastička građa Tkalčičevih Povijesnih spomenika grada Zagreba pokazuje da je u Zagrebu u 14. stoljeću prevladavao jednoimena sustav. V. Jakić-Cestarić pak na osnovi istražene antroponimijske građe Zadra i okolice ističe «da je u XI. stoljeću dvočlana denominacija (gdje je uz osobno ime navedena filijacija ili koje drugo srodstvo) dva puta frekventnija od jednočlane (kada je osoba označena samo svojim osobnim imenom)».

² Termin dvoimenska formula rabi se u značenju 'formula čije sastavnice pripadaju dvjema različitim antroponimijskim kategorijama', tj i (osobno)imensko-pridjevačkoj i (osobno)imensko-prezimačkoj. Prema tome dvoimenska se formula može sastojati od jedne sastavnice (Anica Bašić) ili od više njih (Anica Stošija Bašić).

ili uslužni (tip *Kovač*). Ovi pridjevci nisu bili stalni, osoba se nije uvijek imenovala istim što nije osiguravalo precizno imenovanje.

Sljedeći korak bilo je uspostavljanje čvršćeg i stalnijeg modela identifikacije. Formiranje prezimena nije bio trenutani čin već dugotrajan postupak, a počeci sežu u feudalni poredak. Prezimana ne dobivaju svi društveni slojevi istovremeno. Nasljednost pridjevka počinje u krugu pripadnika viših staleža koji na taj način osiguravaju prijenos stečenih povlastica i ugleda na potomstvo da bi se kasnije proširilo na srednji i niži sloj³. Važan poticaj nastanku i ustaljivanju prezimena u Evropi bila je odluka Tridentskog koncila (1545-1563) koja se odnosila na obvezu vođenja matičnih knjiga. Zakonski akt koji konačno propisuje obvezatnost imanja prezimena za današnju Češku, Slovačku, Sloveniju i Hrvatsku donesen je 1780. pod imenom Jozefinski patent.⁴

Prema *Zakonu o osobnom imenu* donesenom na Sjednici Sabora Republike Hrvatske 14. listopada 1992. kojim se «uređuje postupak određivanja osobnog imena hrvatskih državljana» svaki građanin ima pravo služiti se svojim prezimenom. Ono može sadržavati najviše dvije riječi, a nasljeđuje se od roditelja⁵.

Pašmanska prezimana – analiza

Sintagmu 'pašmanska prezimana' ne treba uzeti doslovno jer bez temeljitije analize povijesnih dokumenata nije moguće tvrditi koja su prezimana zaista pašmanska, a koja nisu. Ovdje se služimo tom sintagmom iz praktičnih razloga, misleći pri tom na prezimana koja nose današnji stanovnici otoka.

Pašmanski korpus je 1995. godine iznosio 263 prezimenska lika od čega je oko 32 % pašmanskih prezimena⁶. Od 32% svih pašmanskih prezimena njih 15% u *Leksiku* su zabilježena kao isključivo pašmanska prezimana. To su prezimana: *Aleksandrinović* (nema ga međutim, u popisu iz 2004.), *Blagdanić*, *Burmeta*, *Čikarela*, *Čiklić*, *Cimera*, *Ivuša*, *Kaštelfranko* (nema ga u popisu iz 2004.), *Livljanić*, *Macola*, *Mušćet*, *Palaškov*, *Škontra*, *Titulić*, *Tudorović*. U popisu iz 2004. pašmanski korpus broji 416 prezimenskih likova s tim da se 31 prezimenski lik iz predhodnog popisa, 1995., više ne nalazi među popisanim prezimena iz 2004. To su: *Aleksandrinović*, *Bačić-Škontra*, *Bakarić*, *Braun*, *Burela*, *Castelfranko/Kaštelfranko*, *Cincarević*, *Damjanović*, *Gluhak*, *Guzić*, *Hans-Jelenić*, *Kriznam*, *Manola-Fleš*, *Maršan*, *Mihaljević*, *Mikolčević*, *Milutin*, *Miočić*, *Pšeničnik-Njirić*, *Pupovac*, *Rukavina*, *Smrečki*, *Sopta*, *Stocco*, *Strohmaier*, *Sutlović*, *Škontra-Medić*, *Šopta*, *Špoljarić-Gluhak-Mai*, *Trnski* i *Žganec*.

U Mocenigovoj vizitaciji otoka iz 1608. godine spominje se 179 prezimena od čega je njih 21 nedvojbeno još uvijek živo među stanovništvom otoka. To su prezimana: *Bačinić*, *Belić*, *Bobić*, *Bogdanić*, *Brdarić*, *Burić*,

³ Prezimana su zadnji dobili ljudi bez zemlje i društvenih prava, za svjetovnu i duhovnu gospodu nezanimljiva masa. Siromasi, sluge i služavke imenovali su se po gospodaru: *Jakob*, sluga pri gospodaru *Janezu Petelinu* bio je *Petelinov Jakob* (JURANČIĆ 1977: 29; KEBER 1988: 43 u FRANČIĆ 2002: 14). Pregledom notarskih zapisa iz Zadarskog državnog arhiva za razdoblje od 1279. – 1355. uočili smo da se od 21 zapisa koji spominju stanovnike Pašmana (57 imena) samo u 3 navodi dvočlana imenska formula i to u 2 slučaja (osobno)imensko-prezimenska i 1 (osobno)imensko-pridjevačka. Imajući na umu društveno-pravni položaj tih ljudi potkrepljujemo tezu o tome da su najniži slojevi najkasnije dobili pravo na prezime.

⁴ Slični zakonski akti relativno su kasno doneseni i u drugim zemljama. U Francuskoj 1556. u početku samo za plemstvo, u Bavarskoj 1677, u Austriji 1776, u Rusiji 1888, u Finskoj 1920, u Turskoj 1934, na Kosovu nakon 1945, u Tunisu 1959, a Islandani, jednako kao i mnogi narodi Azije i Afrike, još uvijek nemaju takvog zakona.

⁵ Zakon predviđa i razne druge pravne situacije koje se mogu provjeriti u službenom glasilu Narodne novine, 22. listopada 1992, br. 69, str. 1688-1689.

⁶ U ovome smo slučaju pretpostavili da su ona prezimana koja se nalaze u *Leksiku prezimena SRH*, sastavljenom na osnovi popisa stanovništva iz 1948. godine, i u suvremenom popisu, pašmanska.

*Kovačić, Lukačić, Macola, Mađerić/Madžerić, Marasović, Mazić, Medić, Milanović, Ostojić, Pedisić/Pedišić, Radović, Stagličić, Travica i Ugrinić*⁷

Prezimana jesu nasljeđe prošlosti no od trenutka kada je Jozefinskim patentom prezime zakonski postalo obvezatnom sastavnicom imenske formule njegova tvorba pripada prošlosti. Tvorbena analiza prezimana je raščlanjivanje na jedinice koje su u trenutku posljednjeg tvorbenog čina imale svoje osnovno apelativno ili drugo onimijsko značenje, a sufiks je ukazivao na posvojnost i vezu roditelj – dijete. Dakle, do onog trena kada postaje obvezatnom sastavnicom imena prezime je samo pridjevak ili priimak u službi lakše identifikacije. Od tog trenutka dolazi do promjene njegova značenja. «Dok je u pridjevačkoj fazi *kovač* nosio pridjevak *Kovač*, a njegov je sin bio *Kovač(ević)*, u prezimenskoj fazi onaj koji se preziva *Kovač* nije *kovač* po zanimanju, niti je *Kovač(ević)* kovačev sin» (Frančić, 2002: 53-54).

Analizu pašmanskih prezimana načinili smo prema poznatom tvorbeno-motivacijskom modelu prema kojemu se prezimenska različitost obično svodi na četiri osnovne skupine⁸:

1. prezimana motivirana osobnim imenom
2. prezimana motivirana nadimcima
3. prezimana motivirana nazivima zanimanja
4. prezimana motivirana etnicima i etnonimima

S obzirom na tvorbenu strukturu prezimana su mogla nastati:

- a) bez tvorbenog čina, tj. onimizacijom, odnosno transonimizacijom (asufiksalna prezimana, uvjetno rečeno "neizvedena");
- b) tvorbenim činom, tj. sufiksacijom (sufiksalna, uvjetno rečeno "izvedena", tj. ona izvedena patronimskim sufiksima).

Model analize je sljedeći:

I. Asufiksalna prezimana $P = Y$, gdje je

P = prezime

Y = motivirajući leksem

Motivirajući leksem u formuli $P = Y$ obuhvaća ona prezimana koja su nastala onimizacijom i transonimizacijom. Motivirajući leksem može predstavljati osobno ime (O), nadimak (N), naziv zanimanja (Z) ili etnik/etnonim (E)⁹, te biti nepoznate motivacije (X).

II. Sufiksna prezimana ($P = Oy + S$), gdje je

P – prezime

O – osnova (+ y kao motivirajući leksem)

S – sufiks (prezimenski sufiks)

Sufiksima *-ov/ev* kojima su tvoreni "najdrevniji oblici hrvatskih patronimika pridjevskog postanja tipa *Vlahov*, očituje se zaustavljen proces k pravim hrvatskim patronimicima tipa *Vlahović*" (Finka 1979, u Frančić 2002). Ovi sufiksi karakteristični su za antroponimiju zadarskog, šibenskog i kaštelanskog

⁷ Vjerojatno je moguće u tu kategoriju "preživjelih" uvrstiti još 15 prezimana no ona su tijekom stoljeća bila podvrgnuta fonetskim i ortografskim promjenama pa ne možemo, bez daljnje provjere, tvrditi da se zaista radi o istim prezimenima. U zagradama navodimo današnje prezime, a prethodi ono zabilježeno 1608.: Barachovich (:Baraka), Begna (:Benić), Burmetich (:Burmeta), Fantovich (:Fantov), Jadercich, Jadrich (:Jadreško), Giacivelic (:Jakovljević), Candianich (:Kandić), Catich, Cattina (:Katičin), Ladin (:Ladić), Milina (:Milić), Pericina (:Peričić), Smoglianovic (:Smoljan i Smoljanović), Sussich (:Suša), Socotich (:Šokota), Vukotich (:Vuković).

⁸ Tvorbeno-motivacijska podjela pašmanskih prezimana načinjena je na osnovu podjele koju je u knjizi *Međimurska prezimana* izvršila Anđela Frančić, a koju smatramo reprezentativnom.

⁹ U tu četvrtu skupinu uvrstit ćemo i prezimana koja su motivirana svojstvima lokaliteta nekadašnjeg boravka nositelja kao što je prezime *Brdarić*, te sva prezimana s toponimom u osnovi kao što je prezime *Pulja*. U ovu skupinu A. Frančić uvrštava i prezimana doseljenika (tip *Novosel*). Mi smo u našem korpusu pronašli prezime *Novak* koje bi se moglo svrstati uz tip *Novosel*.

korpusa prezimana. Ovdje treba uvrstiti i posesive na *-in* te *-ski* i *-čki*¹⁰ koji jednako tako funkcioniraju kao pridjevi te služe tvorbi pravih patronima (tip *Grgin, Jandreski, Markovski* zabilježen u pašmanskome korpusu). U sufiksala prezimana uvrstit ćemo tzv. prave patronimske sufikse (oni koji sadržavaju i posvojni i deminutivno-hipokoristični element, npr. *-ović/ević* od kojih prva dolazi na nepalatalne osnove, a druga na palatalne osnove) i neprave patronimsko-hipokoristične sufikse *-ić, -ica, -ac, -ak, -ek, -ic*, i dr. (tj. one koji sadržavaju samo deminutivno-hipokoristički element). Postavši, međutim, stalne, nasljedne i nepromjenjive oznake u prezimenima prvobitno značenje sufiksa s vremenom blijedi. Njihovo posvojno i deminutivno-hipokoristično značenje se neutralizira. Na taj način tzv. pravi i nepravi patronimski sufiksi prerastaju u prepoznatljive strukturne prezimenske oznake.

I. Asufiksala prezimana

I. 1. Prezime = osobno ime

I.1.1. Prezime = temeljno osobno ime:

Čirjak¹¹, Dragan, Dragija, Hans, Jona, Jug, Miloš, Milutin, Smoljan, Tadija, Tolja¹², Stanko, Šesto¹³, Štefan,

I. 1. 2. Prezime = izvedeno osobno ime:

Dešpoja¹⁴, Goleš, Grdaš¹⁵, Grget, Katuša, Ivuša¹⁶, Jadreško, Jureško¹⁷, Manola¹⁸, Mikuš, Mileta, Meša¹⁹, Rašeta, Šišeta²⁰, Škara²¹, Vukša

I. 2. Prezime = nadimak:

¹⁰ Tip *Smrečki* zabilježen je u pašmanskome korpusu. U ovom slučaju motivirajući leksem nije osobno ime već etnik koji upućuje na mjesto boravka prvog nositelja.

¹¹ Prema grčkom osobnom imenu *Kyriakós*, Kirjak, Čirjak.

¹² Pretpostavili smo da je ovo prezime nastalo od ženskog osobnog imena Tolja 'tješiteljica' čiju osnovu nalazimo i u glagolu *utoliti* 'tješiti' (Šimundić, 1988).

¹³ Pretpostavili smo da se radi o narodnom osobnom imenu koje je nadijevano šestorođenom djetetu. Nije isključeno da se radi o nadimku.

¹⁴ Pretpostavili smo da je prezime Dešpoja poteklo od ženskog osobnog imena *Despa* + *-oja*, sufiks za koji nemamo potvrde među hipokorističkim sufiksima. Još od X. stoljeća čest je i dosta produktivan sufiks *-onja* (Jakić-Cestarić, 1972). Možda se ta dva sufiksa mogu dovesti u vezu.

¹⁵ Prezimana Goleš i Grdaš stavili smo u skupinu izvedenih od osobnog imena jer nismo našli potvrde o tome da su ti imenski likovi služili kao temeljna osobna imena. Vjerojatnost da su postojali kao temeljna osobna imena velika je naročito ako se zna da su u narodu bila "popularna" tzv. profilaktička imena koja su po pučkom vjerovanju imala zaštitnu ulogu prema nositelju. Tvorbeni sufiks *-š* i njegove varijante *-oš, -eš, -iš, -uš, -aš* čest je sufiks u tvorbi narodnih imena i prezimana poteklih od njih. Skok drži da je sufiks *-aš* "po postanju najvećim dijelom posuđen iz mađarskog jezika, ali dijelom je postao iz slavenskih sufiksala sredstava. Prezimana sa sufiksom *-š* jaka su na kajkavskom području, pa onda Slavoniji i Baranji. (ŠIMUNOVIĆ 1995: 326). Za ovaj je korpusu vjerojatnija pretpostavka o postanju sufiksa iz slavenskih sufiksala sredstava.

¹⁶ Pretpostavili smo da je prezime Ivuša poteklo od osobnog imena *Ive*. V. JAKIĆ-CESTARIĆ (1972) smješta ovaj sufiks u hrvatske nastavke za tvorbu hipokoristika i pronalazi potvrde za nj u 13. stoljeću.

¹⁷ Vjerujemo da je funkcija sufiksa *-ško* jednaka onoj sadržanoj u sufiksima *-čki*, zatim *-ov/-ev, -in* a to je izražavanje pravog patronima.

¹⁸ Prvi član dvojnog prezimana *Manola-Fleš*, u osnovi ima osobno ime Emmanuel.

¹⁹ Meša bi moglo stajati kao izvedenica osobnog imena Mehmed.

²⁰ ŠIMUNOVIĆ (1995: 197) navodi da se za prezimana tipa *Mileta*, podrijetlo treba tražiti u imenskoj osnovi tzv. t-deklinacije. Treba navesti da je sufiks *-etta* koji pripada skupini romanskih nastavaka za tvorbu hipokoristika mogao biti tvorbeni sufiks ovih prezimana ako uzmemo u obzir višestoljetne romanske utjecaje na ovom području.

²¹ Pretpostavili smo da je prezime nastalo od narodnog imenskog lika Škare.

Bailo²², Bakija²³, Ban²⁴, Baraba, Baraka, Bauk, Beljak²⁵ Cimera, Crljenko, Cukar, Cuvalo, Čmelik²⁶, Čuvalo, Ćuk, Ćuška, Drobina, Đelalija, Gluhak, Gotovina, Hercigonja, Jordan²⁷, Kardum, Keleš²⁸, Kućina, Kućina²⁹, Kriznam, Kulonja, Kuštera, Labar³⁰, Loh, Macarol, Macola, Moćan, Mrkoci, Mušćet, Mušćet, Ornik, Pšeničnik³¹, Palijan, Pleština, Pomper, Ranj, Rukavina, Sjekloća, Sopta, Sovulj, Suša, Šišgora³², Škontra, Šokota, Šopta, Štuk, Tičina, Travica³³, Užnik, Zrna, Žalac

I. 3. Prezime = zanimanje

Heged³⁴, Češljar, Gusar, Heberle³⁵, Ljevar, Mautner³⁶, Ptičar, Schreiner³⁷, Wagner³⁸, Žager³⁹

I. 4. Prezime = etnik/etnonim⁴⁰

²² V. 1. arap. *bailos* < mlet. *bailo* 'mletački poslanik na bizantskom dvoru'; 2. mlet. *bailir* 'dojiti' < *balijska* 'dadilja' (SKOK 1971/74, s.v. *bailo*)

²³ Bakija je moglo nastati na osnovu onimizacije rodbinskih veza, što je čest slučaj tvorbe prezimena (tip. *Babić*, *Strika* i sl.), od imenice baka ili barba, no ne treba isključiti mogućnost da je ono nadimackog postanja prema imenici *bak*, tj. bik, za nekoga tko je jak, snažan.

²⁴ Kao i za prezimena *Adžić*, *Aganović* ili *Banić* moguće je motivaciju prezimenu *Ban* tražiti ne u nadimku već u zanimanju pojedinca.

²⁵ U vezi sa sveslavenskim pridjevom *bio* 'bijel' koji je vrlo funkcionalan u različitim semantičkim poljima. Ovdje pretpostavljamo da se radi o nadimku izvedenom na osnovu asocijacije prema 'onaj tko je bijele puti, kose i sl'.

²⁶ Prema *čmela*, slov. za pčelu.

²⁷ Prema *jordam*, balk. turc. za 'oholost, ponosno držanje' (SKOK 1971/74, s.v. *jordan*).

²⁸ Prvi dio dvojnog prezimena *Keleš-Milolović* u vezi je sa mađ. imenicom *keles* 'kruh'.

²⁹ V. *kuč* što je dalmatski refleks lat. pridjeva *coceus* 'skrletan' za crveno grožđe. Odatle i ime crnogorskog plemena Kuč. Druga pretpostavka kreće prema imenici *kuk* 'coxa'. (SKOK 1971/74, s.v. *kuč* i *kuk*).

³⁰ Prema *lebrak* (*Labrus bimaculatus*) riba debelih usta. Zovu je još cicela, smokvica i dr.

³¹ Sufiks *-ik* u hrvatskoj se antroponimiji, za razliku od drugih sufiksa *-k-* skupine (npr. *-ko*, *-ek*, *-ak*), susreće znatno rjeđe. (FRANČIĆ 2002: 60). Prezime *Pšeničnik* u pašmanskome korpusu dolazi u varijanti s prezimenom *Njirić* kao dvojno prezime *Pšeničnik-Njirić*.

³² Pretpostavili smo da je prezime nastalo od turskog oblika *şişk* 'debeljko'.

³³ Sufiks *-ica* vrlo je čest prezimenski sufiks u tvorbi dalmatinskih prezimena (ŠIMUNOVIĆ 1995: 130, 196). Unatoč toj formalnoj oznaci sufiksacije prezime *Travica* smjestili smo u asufiksalna prezimena nastala od nadimka zbog semantike i forme opće imenice *travica* od kojeg je nastalo. Smatramo da to nije izvedeno od imenice *trava* već je imenica *travica* onimizirana u prezimenski lik.

³⁴ Prema mađ. *hegedűs* 'violinist'.

³⁵ Prema njem. *Heber*, 'teglica, natega'.

³⁶ Prema njem. *Maut*, carina; *Mautner*, carinik.

³⁷ Njem. *Schreiner* 'škrinjar'.

³⁸ Njem. *Wagner* 'kolar'.

³⁹ Njem. *Säger* 'pilar'.

⁴⁰ U onomastici je duže vremena prisutna dvojba o tome jesu li etnici i etnonimi imena. Na njihovu specifičnost ŠIMUNOVIĆ (1986: 171-172) ukazuje sljedećim riječima «Kao da do danas nismo načistu da etnici (i ktetici) nisu vlastita imena u pravom smislu riječi. Oni nisu samonikle leksičke jedinice, jer se tvore od mjesnih imena. Pripadaju tvorbi, dakle gramatičkoj, a ne leksičkoj kategoriji kao što to pripadaju vlastita imena. Njihov konačan oblik ne treba se učiti od naroda. Učiti treba polazni oblik, a to je ime mjesta od kojeg se tvori etnik i ktetik po pravilima tvorbe.» BABIĆ (1975: 142) isto misli kad kaže: «Etnici nisu vlastita imena u onom smislu riječi u kojem su to prezimena i toponimi. Oni su na granici između općih i vlastitih imenica. Bliže su općima nego vlastitim imenicama (...) Etnici se tvore od toponima, pripadaju tvorbi i prema tome ulaze u književni jezik kao gramatička, tvorbeno kategorija. Razlika dakle nije samo u drugačijoj vlastitosti, nego, što je mnogo važnije u sasvim različitoj jezičnoj kategoriji». PETI (1998) ne dvoji je su li etnici i etnonimi imena, ali postavlja pitanje koje su to imenske riječi etnici i etnonimi? On zaključuje da imenske riječi tipa *Zagrepcanin* – *Zagrepcani* i *Zagrepcanka* – *Zagrepcanke* odnosno *Hrvat* – *Hrvati* i *Hrvatica* – *Hrvaticice* nisu etnici i etnonimi, tj. imena, jer u svojoj semantičkoj strukturi nemaju semantiku imena, nego su opće imenice. Etnici i etnonimi jesu samo imenske riječi oblika *pluralia tantum*, tipa *Zagrepcani*, *Hrvati* itd. jer su po svojoj semantičkoj strukturi, kao pojedinačne imenice kojima se u izvanjezičnoj zbilji imenuje nešto pojedinačno, prava imena za stanovnike mjesta i pripadnike naroda.

II. 1. 4. 1. Prezime = etnik⁴¹

Javornik, Goreta, Mlakar, Novak, Poljak⁴², Posavec, Raguž, Smrečki, Šagi⁴³

II. 1. 4. 2. Prezime = etnonim

Horvat, Pulja

I. 5. ostalo/nepoznate motivacije

Burela, Burmeta, Čikarela, Dogan, Džino, Ereš, Fleš, Gauta, Kaštelfranko/Castelfranko, Lara, Maršan, Nolde, Sunor, Škunca, Šmigoc, Šram, Švonja

II. Sufiksalna prezimena

P = Oy + S

II. 1. P = Oy + -ov/ev/in**II. 1. 1. P = Ooi + - ov/ev/in⁴⁴****II. 1. 1. 1. P = Ooi (temeljno) + - ov/ev/in**

Jakovljević, Jerolimov, Lukin, Tomasov, Tudorov, Vidov

II. 1. 1. 2. P = Ooi (izvedeno) + - ov/ev/in

Antićev/Antičev, Božin, Gregov, Grgin, Katičin, Rošin

II. 1. 2. P = On + - ov/ev/in

Čavlov, Fantov, Hrabrov⁴⁵, Hromin, Kraljev, Lapov, Miškov, Palaškov, Penjalov, Rušov, Šarin, Škrokov, Vukojev

II. 1. 3. P = Oz + - ov/ev/in

Kirigin⁴⁶, Terzin⁴⁷

II. 1. 4. P = Oe + - ov/ev/in**II. 1. 4. 1. P = Oetnik + - ov/ev/in****II. 1. 4. 2. P = Oetnonim + - ov/ev/in****II. 1. 5. P = Ox + - ov/ev/in**

Kacin

⁴¹ Prezimana koja se temelje na etniku kazuju odakle je tko (*Bošnjaković* je iz Bosne), a prezimana u čijoj je osnovi etnonim govore uglavnom o tome što je tko po nacionalnosti (*Horvat* je Hrvat). No i iz prezimana etničkog postanja može se iščitati što je tko po nacionalnosti (*Kranjec* je u Međimurju Slovenac).

⁴² A. Frančić (2002: 67) navodi da se prezime *Poljak* i ostala s imenicom *polje* uobičajava tumačiti kao prezimana etničkog postanja no nije isključena mogućnost da je u doba formiranja prezimana ono bili motivirano okolnošću rođenja njegova nositelja. Dakle dijete je moglo biti rođeno u polju što je onda utjecalo na formiranje njegova imenskog identiteta.

⁴³ Šag stoji za mađarsko ime slovačkog grada Sasinkova.

⁴⁴ Ovdje ćemo dodati i prezimana srodne tvorbe s nastakom *-ski* koji se jednako kao i sufiks *-in* koristi u tvorbi posesiva i patronima: *Markovski*, *Janreski* (motivirano temeljnim, odnosno izvedenim osobnim imenom), te *Trnski* za koje nam je motivacija nepoznata.

⁴⁵ ŠIMUNOVIĆ (1995: 76) navodi da je ovo zadarsko prezime nastalo iz pridjeva osnove *hrabar* 'smion', 'junak', od 16. stoljeća u značenju 'zaručnik', 'mladoženja'.

⁴⁶ ŠIMUNOVIĆ (1995: 213) navodi da je ovo prezime u srodstvu s talijanskim prezimenima *Chierico*, *Chirigo* od imenice *clerico* 'svećenik'.

⁴⁷ Prema tur. 'krojač'.

II. 2. P = Oy + -ović/ević**II. 2. 1. P = Ooi + -ović/ević****II. 2. 1. 1. P = Ooi (temeljno) + -ović/ević**

Blažević, Bogdanić, Damjanović, Filipović, Galović, Gregurić, Ilijašević, Ivanović, Jugović, Karlović, Ljubanović, Marasović⁴⁸, Marinović, Marković, Martinović, Milanović, Milojević, Milošević, Omerović, Smoljanović, Stevanović, Stojanović, Tudorović, Urošević, Veljković, Vidović, Vinković

II. 2. 1. 2. P = Ooi (izvedeno) + -ović/ević

Abdurahmanović, Andrović, Dujmović⁴⁹, Gojanović, Imbrišić, Jurjević⁵⁰, Kolanović, Marović, Manojlović, Mihaljević, Miholić, Mikolčević, Milenković, Milolović, Nikčević, Perković, Radović, Tomašević, Vulić

II. 2. 2. P = On + -ović/ević

Aganović, Biuković, Brajković⁵¹, Brković, Čaušević, Čeliković, Dokuzović, Kapović, Kraljević, Pribilović⁵², Ražnjević, Vuković⁵³

II. 2. 3. P = Oz + -ović/ević

Kovačević, Lončarević, Meštrović, Papazović⁵⁴

II. 2. 4. P = Oe + -ović/ević**II. 2. 4. 1. P = Oetnik + -ović/ević**

Bošnjaković, Krajnović, Aleksandrinović⁵⁵, Sutlović⁵⁶

II. 2. 4. 1. P = Oetnonim + -ović/ević

Cincarević⁵⁷

II. 2. 5. P = Ox + -ović/ević

Zalović

II. 3. P = Oy + -ić⁵⁸

⁴⁸ Prema MARETIĆU (1886: 93) nastalo od narodnog imena *Maras*.

⁴⁹ Od osobnog imena *Dujam*, sinkopiran drugi samoglasnik zbog sprežanja.

⁵⁰ Od osobnog imena *Juraj*, sinkopa srednjeg sloga.

⁵¹ ŠIMUNOVIĆ (1995: 13, 164/5) ovakvo prezime svrstava u kategoriju tzv. rodbinskih i svojbinskih prezimena, a A. Frančić prezime tipa *Bratković* u kategoriju prezimena nastalih od izvedenih osobnih imena. Mi smatramo da je prezime *Brajković* izvedeno iz nadimka Brajko koji kao rodbinski termin osnove *brat* predstavljalo čest nadimak u identifikaciji unutar patrijarhalnih zajednica.

⁵² Treba uzeti u obzir i mogućnost da je prezime moglo biti kreirano i od ženskog osobnog imena *Priba/Pribe*.

⁵³ Kao i kod drugog člana dvojnog prezimena *Bogdanić-Vukojev* treba uzeti u obzir i vrlo veliku mogućnost da je prezime *Vuković* kreirano od osobnog imena *Vuk*, a ne isključivo od nadimka.

⁵⁴ Pretpostavili smo da je motivacija krenula od opće imenice *papaz* 'kršćanski pop' (SKOK 1971/74, s.v. *pop*).

⁵⁵ Prezime *Aleksandrinović* je ono koje bismo mogli nazvati «nahodskim» prezimenom. Sam prvi nositelj, koji je kao nahoče došao u udomiteljsku obitelj, nadjenio si ga je sam tvrdeći da je porijeklom iz Aleksandrije. Prezime svojom formom i semantikom odgovara u potpunosti kategoriji u koju ga smještamo, no njegova vanjezična stvarnost odraz je specifičnosti položaja njegova nositelja. Prezime je stvoreno jednakim formalnim postupcima kao i sva ostala prezimena, no njegova kreacija nije evolucijski linearna, već stvorena *ad hoc*, namjernim odabirom. Takvu vrst «kreacije» prezimena poznaju mnogi znani i neznani «imenodavatelji po službenoj dužnosti» u brojnim nahodištima i berotrofikijama, iz prošlih vremena i današnjim prihvatilištima za napuštenu ili nezbrinutu djecu.

⁵⁶ Pretpostavili smo vezu sa spregnutim oblikom *Sutilija* za *Sveti Ilija*.

⁵⁷ *Cincar* je ime za ime za pripadnika naroda s područja Makedonije i Bugarske, no budući su *Cincari* u naše krajeve dolazili trgovati, naziv *cincar* počeo se upotrebljavati za trgovce sitnom robom. Stoga je prezime moglo poteći i od naziva zanimanja nositelja.

⁵⁸ Napomena za sva prezimena na *-ić*: to je tzv. tip porodično-zadružnih prezimena, a tom tipu mogu pripadati i ona na *-ac*, *-ov/ev/in*. Ovdje uz sufix *-ić*, treba navesti i ostale nepravne patronomske sufixe koji izražavaju deminutivni ali ne i posvojni element, a to su *-ac/-ec* u prezimena: *Kolenac*, *Klepac*, *Mikac*, *Pupovac*, *Sušac*, *Šamec*, *Šljivac*, *Zupanec*, *Žganec*. Treba napomenuti da se prezimena na *-ac* prostiru posvuda u Hrvatskoj. U kajkavskom području i u sloveniji predvaldava varijanta na *-ec*. Sufiksa *-ac (-c)*, i *-ak (-k)*, ima nekoliko s obzirom na njihovo podrijetlo, «pa se ne može govoriti da je samo fonetika određivala areal, nego upravo formanti» (ŠIMUNOVIĆ 1995: 326). Među varijantama tog sufixa je i ona na *-ak* kao u prezimena *Bartovčak*, *Kržak*, te na *-ica* kao u *Jukica*, *Malenica*, *Škarica*.

II. 3. P = Ooi + -ić**II. 3. 1. P = Ooi (temeljno) + -ić**

Blagdanić, Ivančić, Jakominić⁵⁹, Jelenić, Komnenić⁶⁰, Lovričić, Sekulić, Vukić⁶¹

II. 3. 1. 2. P = Ooi (izvedeno/pokraćeno) + -ić

Barešić, Barić, Benčić, Benić, Božić, Čubelić⁶², Dukić, Glišić, Jagnjić⁶³, Jeličić, Jelić, Juravić, Jurešić, Juričić, Jurišić, Jurović, Katačić, Lacković, Ladić, Leontić, Lukačić, Magić, Mandić, Marić, Matić, Matulić⁶⁴, Mijić, Miletić, Milić, Ostojčić, Palić, Pavičić, Peranić, Peričić, Rančić, Rašić, Sandrić/Šandrić, Stazić, Šišić, Titulić, Veršić⁶⁵

II. 3. 2. P = On + -ić

Adžić⁶⁶, Agić, Babić, Bačić, Bačinić, Bajić, Bakarić, Banić, Belić, Bižić, Bobić, Bojmić, Brkić, Britvić, Brzić, Bubičić, Budalić, Bukvić, Burić, Colić, Čiklić, Čilić, Čoklić, Ćosić, Dafinić, Granić, Gusić, Guzić, Hromić, Kandić, Kekić, Korenić, Kraljić, Krivić, Krnić, Kvakić, Lakić, Lasić, Livljanić, Ljajić, Madrić⁶⁷, Mazić⁶⁸, Medić, Miočić, Mišić, Mrvičić, Njirić⁶⁹, Pedisić, Pedišić, Plavišić, Plemić, Prlić, Rosić⁷⁰, Rudić, Skutarić, Stagličić, Stakić, Strgačić, Stolić, Stvorić, Šarić⁷¹, Škoflić⁷², Tarokić, Tulić, Turudić, Tustonjić, Vojvodić, Vrandečić, Žilić

II. 3. 3. P = Oz + -ić

Bašić, Halić⁷³, Hamzić⁷⁴, Kovačić, Krznarić, Pelicarić⁷⁵, Ralić, Ribić, Špoljarić

II. 3. 4. P = Oe + -ić**II. 3. 4. 1. P = Oetnik + -ić**

Brdarić, Gajić, Patačić⁷⁶, Vlašić

II. 3. 4. 2. P = Oetnonim + -ić

Mađarić, Mađerić, Mađžerić, Ugrinić

⁵⁹ U osnovi prezimana je hipokoristik *Jako* od osobnog imena *Jakov*, no *b* prelazi u *m* utjecajem talijanskih likova.

⁶⁰ Za osnovu prezimana *Komnenić* pretpostavili smo carsko bizantsko prezime *Kommenos* koje je moglo postati osobno ime *Kommen*, a otud i naše prezime.

⁶¹ Prezimenu *Vukić* pretpostavili smo ishodište u osobnom imenu *Vuk*. Naime, davna osobna imena nalazila su ishodište u imenima životinja (*Vuk*, *Zec*, *Medvjed*...), ptica (*Kos*, *Vran*, *Golub*...), u nazivima bilja, ruda i sl. (ŠIMUNOVIĆ 1995: 9).

⁶² Prema osobnom imenu *Ciprijan* > *Čubrijan* > *Čube*.

⁶³ Pretpostavili smo mu osobno ime *Agata* > *Jaga*.

⁶⁴ Prezime *Matulić* nastalo je od hipokoristika *Mato/Mate*. U njemu je simptomatičan slog *-ul* koji je u imenima *Vlaha* (stara Srbija) predstavljao imenski dodatak koji je podrijetlom rumunjski postponirani član za oznaku roda imenica. (ŠIMUNOVIĆ 1995: 148, 257). Slično i *Titulić*.

⁶⁵ ŠIMUNOVIĆ (1995: 257) navodi da bi prezime moglo biti u vezi sa starim i čestim romanskim imenom *Ursus*.

⁶⁶ Prema tur. *hadži* 'spahija', što je bio znak duhovnog plemstva.

⁶⁷ Prema mađ. *madár* 'ptica', ali ako se odnosi na ptičara, čovjeka koji se bavi pticama ili ih lovi onda je motivacija zanimanje prvog nositelja.

⁶⁸ ŠIMUNOVIĆ (1995: 143) za ovo prezime navodi da bi moglo biti u vezi s prezimenom *Mazija* nastalim od arbanaškog *mezi* 'čelik'.

⁶⁹ Drugi prezimenski lik dvojnog prezimana *Pšeničnik-Njirić*.

⁷⁰ Prezime *Rosić* moguće je osim s apelativom *ruža* povezati i s imenima *Rosa*, tj. *Ruža*.

⁷¹ Prezime *Šarić* i kao i *Šarin* vjerojatno su nadimačkog postanja prema pridjevu *šaren*, no ne treba zanemariti mogućnost da su postala i od osobnog imena *Sara/Šara*, mati *Izakova*.

⁷² Stvnj. *biscof* > slov. *škof* 'biskup'. U Istri je potvrđen *škof porečki*.

⁷³ Prema mađ. *hálósz*, 'ribar'; može se pretpostaviti da je prezime nastalo i skraćivanjem osobnog imena *Mihael*.

⁷⁴ Vodili smo se mogućnošću da je ime nastalo od glagola *hamati*, 'uprezati kone'.

⁷⁵ *Pelicar* = 'krznar'.

⁷⁶ SKOK (1971/74: s.v. *teći*) navodi da su od praslavenskog glagola *tek-ti* dalmatski Romani posudili osnovu za *potok*, 'patagus', a Mađari za *ptak*. Odatle je po njegovu mišljenju nastalo prezime *Patačić*.

II. 3. 5. P = Ox + -ić

Fogadić, Grcić, Olić, Pejazić, Pikunić, Storić, Štorić

II. 4. Sufiksna prezimana - ostalo

-ać: Barać,

-ad: Banjad

-as⁷⁷: Milas, Vitas

-cki: Smolenicki

-ški: Dreneški

Inojezični elementi

U sljedećem popisu prezimana⁷⁸ relativno je lako na osnovu leksema, sufiksa ili oba elementa prepoznati prezimenski lik kao aloglotski.

Sufiksi *-ela*, *-eta*, *-ozzi* koje prepoznavamo u navedenim prezimenima funkcionalni su sufiksi za tvorbu talijanskih prezimana. No kao i na primjeru prezimana *Mileta* koje smo svrstali u hrvatski korpus potvrđuju se ovi kao tvorbeni sufiksi i u tvorbi nedvojbeno hrvatskih prezimana. Jedino u slučaju prezimana *Fantozzi* gdje još nije došlo do grafijske prilagodbe sufiksa mogli bismo govoriti o nedvojbeno inojezičnom sufiksu. Na primjeru prezimana *Fantov* čiji je tvorbeni leksem ista opća imenica talijanskog jezika sa značenjem *vojnika*, *pješak* ili *fant* (boja u kartama) kao i u prezimenu *Fantozzi* možemo dokazati da činjenica da leksem pripada inojezičnom korpusu ne utječe na to da prezime samo ili njegova nositelja identificiramo kao stranca. Mnogi inojezični motivirajući leksemi koje smo usvojili u našim prezimenima ne razmišljajući o njihovu prvobitnom značenju i porijeklu navode na opći zaključak da takvi leksemi u osnovi prezimana ne znače *a priori* strano etničko podrijetlo današnjeg nositelja tog prezimana ili njegovih predaka.

Ostala prezimana izrazitog aloglotskog oblika (tip *Siering*, *Schulthess*), tvorbe (tip *Lushaj*, *Bogadi*) ili značenja (tip *Goldner*, *Klein*) mogu upućivati na to da su ona ušla već formirana i prihvaćena od strane njihovih nositelja koji su vjerojatno bili podrijetlom stranci u korpus hrvatskih prezimana te nisu prošla put preobrazbe u hrvatski grafijski sustav. Njihovi današnji nositelji ne mogu se samo na osnovu forme svog prezimana svrstati u strance. Poznavajući, međutim, načine na koji stranci danas mogu doći u posjed nekretnina u Hrvatskoj, izvjesno je da je dio nositelja stanarskog i biračkog prava (zbog prijavljena boravišta) ipak pripada nekoj stranoj naciji, npr. gospodin Emerit (čitaj: emri) je zaista Francuz, a gospodin Štefan Slovenac.

Lista rasprostranjenosti obrađenih prezimana

Popis treba čitati prema shemi:

Prezime: *podatak prema anketi*; *podatak prema LP*⁷⁹; (napomena za otok Pašman)

⁷⁷ Sufiks *-as*, tvrdi ŠIMUNOVIĆ (1995: 138), poglavito je slavenski, a dodavao se prezimenima izvedenim od pokraćenih dvočlanih osobnih imena, tako *Vidas/Vitas* (:Vitomir/Vitoslav) i *Milas* (:Milomir), te od svetačkih imena s dvostrukom strukturom.

⁷⁸ Abazi, Baudendistel, Bieber, Bogadi, Braun, Ceyhan, Decker, De Rosa, Dieckmann, Djonapraš, Džili/Gilli, Elser, Emerit, Fantozzi, Goldner, Jungfleisch, Klein, Kripp, Kwaka, Lushaj, Mahmuti, Mai, Prekrat, Premerl, Seme, Schulthess, Shineti, Sholz, Siering, Sinani, Smarizia, Stocco, Strohmaier, Temmel, Thyssen, Trautner, Ziberi.

⁷⁹ Ova je lista rasprostranjenosti prezimana načinjena na osnovu podataka zabilježenih u *Leksiku prezimana SRH* (LP) koji je načinjen prema popisu stanovništva iz 1948. godine. Jasno je da se do danas situacija rasprostranjenosti prezimana promijenila;

Abazi: *Banj*

Abdurahmanović: *Ždrelac*; Darda i Kostajnica;

Adžić: *Ždrelac*

Aganović: *Tkon* (vikendaš)

Agić: *Banj*; često u BiH; u Hrvatskoj najviše oko Splita, Knina i Slavonskog Broda

Aleksandrinović: *Nevidane*; Nevidane; (nema ga u popisu iz 2004.)

Andrović: *Nevidane*

Antičev: *Banj*; LP ne navodi ovo prezime u svom popisu

Antičev: *Banj, Dobropoljana, Zadar*

Babić: *Ždrelac*

Bachic King: *Nevidane*

Bačić: *Mrljane, Nevidane*; Mrljane, Nevidane, Zadru, dosta često prezime

Bačić-Škontra: *Nevidane*; LP bilježi prezime *Škontra-Bačić* samo u Barotulu, a varijanta *Bačić-Škontra* se na bilježi; (ne u Nevidanima u popisu iz 2004.)

Bačinić: *Kraj, Tkon*; Kraj, Biograd, Zadar, Šibenik i Zagreb

Bailo: *Dobropoljana*; najčešće u Zadru, manje Šibenik, Split i Zagreb;

Bajić: *Kraj*

Bakarić: *Nevidane*; Zemunik, Korčula, središnja Hrvatskoj, istočna Slavonija

Bakija: *Mali Pašman*; Pašman, o. Cres, Dubrovnik, Split, Zadar, Rijeka, Šibenik, Benkovac

Ban: *Ždrelac*

Banić: *Kraj*

Banjad: *Ždrelac*

Baraba: *Mali Pašman*; Pašman, Zadar, okolica Benkovca, Koprivnica, Split, Šibenik

Barac: *Pašman*; prezime dosta prošireno središnjim dijelom Hrvatske

Baraka: *Dobropoljana*; Nevidane Veli Iž, o. Krapanj, Šibenik

Barešić: *Pašman*; Pašman, Zadar i okolica, okolice Splita, Šibenika, (Murter), Karlovca, Zagreb, u Slavoniji

Barić: *Pašman, Tkon, Ždrelac*; Tkon, Ždrelac, zabilježeno na cijelom teritoriju Hrvatske, spada među jača prezimena

Bartovčak: *Pašman*

Bašić: *Banj, Dobropoljana, Nevidane*; Banj i posvuda u Hrvatskoj

Baudendistel: *Ždrelac*

Bauk: *Banj*

Belić: *Pašman, Mali Pašman*; Barotul, Pašman, dosta rašireno po cijeloj Hrvatskoj

Beljak: *Tkon*; okolica Benkovca, Zadar, Hrvatsko zagorje, oko Daruvara, Zagreb

Benčić: *Kraj, Tkon*; Kraj, Tkon, prošireno po Hrvatskoj, naročito u Istri

Benić: *Nevidane*; Nevidane, dosta rašireno po cijeloj Hrvatskoj

Bieber: *Kraj*; LP ne navodi ovo prezime u svom popisu

Biuković: *Tkon*; Sivnica kod Kostajnice; (vikendaš)

Bižić: *Kraj*

Blagdanić: *Banj, Dobropoljana*; Dobropoljana, Zadar

Blažević: *Nevidane*; prezime rašireno po cijeloj Hrvatskoj

Bobić: *Pašman, Mali Pašman, Kraj, Tkon*; Kraj, Tkon, Pašman, rašireno po cijeloj Hrvatskoj; (ne u Kraju u popisu iz 2004.)

Bobić-Vukić: *Tkon*; LP ne navodi ovo dvojno prezime u svom popisu

Bogadi: *Tkon*; albansko prezime, u Hrvatskoj rašireno oko Koprivnice, Virovitice, Bjelovara

vjerojatno su mnoga proširila svoje areale ili zauzela nove, a neka su možda i nestala iz nekih krajeva. Unatoč tome iz podataka zabilježenih u *Leksiku* moguće je ustanoviti osnovne polazne točke i pravce kretanja naših prezimena. Na listi se nalaze i ona prezimena koja na Pašmanu funkcioniraju kao nadimci, a u drugim su krajevima potvrđena kao prezimena (tip *Strgačić*).

- Bogdanić:** *Tkon*; Tkon, o. Krk, Biograd, Split, najčešće u zapadnoj Slavoniji i Posavini
- Bogdanić-Vukojev:** *Tkon*; LP ne navodi ovo dvojno prezime, a *Vukojev* samo u Borovu Naselju kod Vukovara
- Bojmić**⁸⁰: *Tkon*; Tkon, Zadar, Šibenik
- Bošnjaković:** *Tkon*; rašireno po Slavoniji
- Božić:** *Kraj*; Kraj, vrlo prošireno po cijeloj Hrvatskoj
- Božin:** *Pašman*; Pašman, Šibenik, Zadar, Split, o. Rava, istočna Slavoniji
- Brajković:** *Ždrelac*; Ždrelac, prošireno po cijeloj Hrvatskoj
- Braun:** *Pašman*; istočna Slavonija, o. Krk
- Brdarić:** *Mali Pašman*; Pašman, Zadar, okolica Rijeke, Samobor, Varaždin, Slavonija
- Britvić:** *Nevidane*; Nevidane, Split, Zagreb, okolica Vinkovaca, zapadna. Slavonija
- Brkić: *Tkon* (vikendaš)
- Brković: *Pašman*
- Brzić:** *Tkon*; Tkon, Biograd, okolica Zadra, okolica Slavenskog Broda, Rijeka, Zagreb
- Brzić-Smoljan:** *Tkon*; LP ne navodi ovo dvojno prezime u svom popisu
- Bubičić:** *Ždrelac*; Ždrelac, Zadar, najčešće u Istri (Poreč, Pazin, Pula)
- Budalić: *Ždrelac*
- Bukvić – Trautner: *Ždrelac*
- Burela:** *Mrljane*; LP ne navodi ovo prezime u svom popisu
- Burić:** *Pašman*; Pašman, Zadar, najjače oko Rijeke, cijela Hrvatska
- Burmeta:** *Nevidane*; Nevidane, Zadar
- Castelfranko:** *Pašman*; LP ne navodi ovo prezime u svom popisu; (nema ga u popisu iz 2004.)
- Ceyhan: *Mrljane*
- Cimera:** *Mrljane, Nevidane, Tkon*; Mrljane, Nevidane, Tkon, Zadar
- Cincarević:** *Pašman*; LP navodi samo varijante *Cincar* i *Cincarić*, ali ne i *Cincarević*; (nema ga u popisu iz 2004.)
- Colić:** *Ždrelac*; Ždrelac, Zadar i okolica (Biograd, Sv. Petar), okolica Slavenskog Broda i Šibenika
- Crljenko: *Ždrelac*
- Cukar:** *Pašman*, Kukljica (o. Ugljan), o. Olib, Zadar, okolica Varaždina, Vukovara, Opatija, Pazin, Zagreb
- Čuvalo: *Ždrelac*
- Čaušević: *Ždrelac*
- Čavlov:** *Dobropoljana*; Dobropoljana, o. Korčula
- Čeliković: *Pašman*
- Češljar: *Ždrelac*
- Čikarela:** *Ždrelac*; Ždrelac, Zadar
- Čiklić:** *Banj, Dobropoljana, Ždrelac*; Dobropoljana, Ždrelac, Zadar
- Čilić: *Pašman*
- Čirjak: *Nevidane*
- Čmelik: *Ždrelac*
- Čoklić: *Dobropoljana*
- Čorić: *Dobropoljana*
- Čubelić: *Dobropoljana*
- Čubelić: *Mrljane*
- Čuvalo: *Ždrelac*
- Čosić**⁸¹: *Dobropoljana, Ždrelac*; najčešće u Slavoniji, Split, okolica Knina, Zadar, Zagreb
- Čuk: *Ždrelac*
- Čuška:** *Banj*; ne nalazi se u popisu prezimena navedenih u LP

⁸⁰ Informatorica nam je rekla da su se oni prije drugačije prezivali; naime, mnoštvo je prezimena nestalo, tj. utopljeni su u nizu drugih prezimena koja su dolaskom zetova na djevojačko imanje preuzimala službeni prezimenski lik obitelji i time brisala prezime na koje su došli.

⁸¹ LP u svom popisu bilježi na Pašmanu, u Dobropoljani, samo varijantu *Čosić*.

- Dafinić:** *Tkon*; Kešinci kod Đakova; vikendaš;
- Dafinić-Nolde:** *Tkon*, LP ne bilježi ovo složeno prezime, kao ni posebno Nolde; vikendaš
- Damjanović:** *Tkon*; dosta prošireno po Hrvatskoj; (nema ga u popisu iz 2004.)
De Rosa: *Mrljane*
- Decker:** *Ugrinić*; Split, Zagreb
- Dešpoja:** *Dobropoljana*, Dobropoljana, Zadar, Rijeka
Dieckmann: *Nevidane*
Dogan: *Nevidane*
- Dokuzović:** *Ždrelac*; okolica Nove Gradiške, Zagreb
- Dragan:** *Nevidane*; okolica Jastrebarskog, Sinja, Opatija
Dragija Ivanović: *Ždrelac*
Drenški: *Kraj*
- Drobina:** *Tkon*; istočna Slavonija
- Dujmović:** *Dobropoljana*; Dobropoljana, potvrđeno po cijeloj Hrvatskoj
Dukić: *Barotul*
- Dukić:** *Tkon*; rašireno po cijeloj Hrvatskoj
- Džili**⁸²: *Banj*; LP ne navodi ni varijantu Džili ni onu Đili u svom popisu
Džino: *Mrljane*
Delalija: *Tkon*
- Donapraš:** *Barotul*; LP ne navodi tog prezimena u svom popisu
Elser: *Pašman*
- Emerit**⁸³: *Ždrelac*; LP ne bilježi prezime ovakvog oblika
Ereš: *Pašman*
- Fantov:** *Banj*; *Ždrelac*, Rijeka, Zadar, Tisno kod Šibenika;
- Fantozzi:** *Mrljane*; LP ne navodi ovo prezime u svom popisu;
Filipović: *Ždrelac*
Fogadić: *Ždrelac*
- Gajić:** *Kraj*; dosta prošireno po Slavoniji, Zagreb, Zadar
Galović: *Ždrelac*
- Gauta:** *Ždrelac*; LP ne bilježi ovo prezime u svom popisu
- Gilli:** *Banj*; varijantu *Gili* nalazimo u Slavoniji, oko Osijeka;
- Glišić:** *Ždrelac*; istočna Slavonija, Zagreb, Zemunik Gornji kod Zadra
- Gluhak:** *Tkon*; prošireno u Posavini i Hrvatskom zagorju; (nema ga u popisu iz 2004.)
Gojanović: *Nevidane*
- Goldner:** *Ždrelac*; Ogulin, Zagreb
- Goleš:** *Kraj*; Kraj, najčešće okolica Šibenika, o. Vis, o. Brač, okolica Splita, okolica Zagreba
- Goreta:** *Nevidane*; okolica Drniša, okolica Vinkovaca, Zagreb
- Gotovina:** *Tkon*; *Tkon*, Kraj, Zagreb
- Granić:** *Pašman*; najčešće u okolici Makarske, te na južnodalmatinskim otocima, Zagreb
Grcić: *Ždrelac*
- Grdaš:** *Tkon*; *Tkon*, okolica Karlovca, Zagreb
- Gregov:** *Pašman*, *Kraj*; Pašman, Zadar, o. Rab, o. Ugljan, o. Korčula, Zagreb, Šibenik, sjeverna Hrvatska (Varaždin, Čazma, Križevci); (ne u Kraju u popisu iz 2004.)
Gregurić: *Ždrelac*
- Grgin:** *Tkon*; *Tkon*, najviše okolica Zadra, Splita, u Prigorju (okolica Zagreba)
- Grgin-Kekić:** *Tkon*; ovo dvojno prezime nije zabilježeno u LP, a *Kekić* je potvrđeno oko Karlovca, u istočnoj Slavoniji, Dubrovniku
Gusar: *Dobropoljana*

⁸² Prvi nositelj došao kao nahoče u selo.

⁸³ Radi se o prezimenu francuskog državljanina koji je u Ždrelcu sagradio kuću za odmor.

Gusić: *Pašman*

Guzić: *Pašman*; okolica Benkovca i Vukovara; (nema ga u popisu iz 2004.)

Halić: *Tkon* (vikendaš)

Hamzić: *Tkon* (vikendaš)

Hans-Jelenić: *Ždrelac*; LP bilježi *Hans* oko Donje Stubice i Bjelovara ali ne bilježi dvojno prezime Hans-Jelenić; (nema ga u popisu iz 2004.)

Hasan: *Ždrelac*

Heberle: *Ždrelac*

Heged: *Nevidane*; okolica Bjelovara, Koprivnice, Vrbovca

Hercigonja: *Kraj*

Horvat: *Ždrelac*

Hrabrov: *Banj*; Lukoran (o. Ugljan), Zadar

Hromić: *Mrljane*; o. Rava, Zadar;

Hromin: *Ždrelac*

Ilijašević: *Barotul*

Imbrišić: *Barotul*

Ivančić: *Pašman*

Ivanović: *Kraj, Tkon*; Tkon, jako prezime rašireno po cijeloj Hrvatskoj

Ivuša: *Ždrelac*; Dobropoljana, Ždrelac, Zadar;

Jadreško: *Mrljane*; Mrljane, Zadar, okolica Pule i Labina, Metković, Zagreb;

Jagnjić: *Pašman*

Jakominić: *Kraj*; najčešće o. Krk, o. Lošinj, Rijeka, Osijek

Jakovljević: *Tkon*; Tkon, Bjelovar, Osijek, Vukovar, Vrbovec, Zagreb, o. Zlarin

Jandreski: *Tkon*; LP ne bilježi ovo prezime u svom korpusu

Javornik: *Ždrelac*

Jelenić: *Ždrelac*; često u Istri, a ima ga po cijeloj Hrvatskoj

Jeličić: *Ždrelac*

Jelić: *Tkon*

Jerolimov: *Tkon*; o. Lošinj, Preko (o. Ugljan), Zadar

Jona: *Kraj*; Kraj, okolica Đakova, Našica, Preloga, Varaždin

Jordan: *Ždrelac*

Jug: *Mrljane*

Jugović: *Ždrelac*

Jukica: *Ždrelac*

Jungfleisch: *Ždrelac*

Juravić: *Ždrelac*; Ždrelac, Split, Pula, Zagreb

Jurešić: *Ždrelac*

Jureško: *Mrljane, Nevidane, Kraj*; Mrljane, Nevidane, Rijeka, Zadar, Zagreb

Juričić: *Kraj*; Kraj, u cijeloj Hrvatskoj, a najčešće oko Labina u Istri

Jurišić: *Nevidane*; Nevidane, u cijeloj Hrvatskoj

Jurjević: *Nevidane, Ždrelac*; jako prezime dobro potvrđeno u Hrvatskoj

Jurović: *Ždrelac*

Kacin: *Tkon*; Kastav kod Rijeke i Raša kod Labina, rijetko

Kandić: *Dobropoljana, Nevidane*; Nevidane, Bibinje, Biograd, Zadar, Zagreb, okolica Dubrovnika i Osijeka

Kapovich: *Nevidane*

Kapović: *Nevidane*; Nevidane, okolica Metkovića, Zadra (Vir, Vrsi), o. Rab

Kardum Benić: *Nevidane*

Kardum: *Tkon*; okolica Benkovca, Zadra, Knina, Zagreb; vikendaš

Karlović Blagdanić: *Banj*

Kaštelfranko: *Barotul, Pašman*; Barotul; (nema ga u popisu iz 2004.)

Katačić: *Ždrelac*; Ždrelac, okolica Virovitice, Belog Manastira, Split

- Katičin:** *Tkon*; Tkon, Poljana (o. Ugljan), Zadar
- Katuša:** *Ždrelac*; okolica Benkovca (Medviđa) i Zadra (Raštane);
- Keleš-Milolović:** *Nevidane*; prezime *Keleš* zabilježeno oko Križevaca i Dugog Sela; *Milolović* u Nevidanama. Kombinacija nije zabilježena
- Kirigin:** *Tkon*; o. Brač, Split, Zagreb
- Klein:** *Tkon*; okolica Osijeka, Split, Varaždin, Zagreb
- Klepac: *Mrljane*
- Knežević: *Dobropoljana*
- Koch: *Ždrelac*
- Kolanović:** *Mali Pašman*; Pašman, Zadar, Pakoštane, Privlaka (kod Zadra), Vukovar, Zagreb, Osijek, Pristeg (kod Benkovca)
- Kolenac:** *Tkon*; oko Karlovca;
- Komnenić:** *Pašman*; Uskoplje kraj Dubrovnika
- Korenić:** *Nevidane*; okolica Karlovca, Pazina, Varaždina, Zagreb
- Kovačević: *Tkon*, vikendaš
- Kovačić:** *Banj*; jako prezime, vrlo prošireno po cijeloj Hrvatskoj
- Krajnović:** *Mrljane*; prošireno po cijeloj Slavoniji, Šibenik, Rijeka
- Kraljev:** *Banj*; Daruvar, Ogulin, Rijeka, Split, Šibenik, Zagreb, Zadar
- Kraljević:** *Mrljane*; Mrljane, potvrđeno u cijeloj Hrvatskoj
- Kraljić:** *Barotul, Pašman*; Barotul, Pašman, prezime je dosta rašireno po cijeloj Hrvatskoj
- Kripp: *Ždrelac*
- Krivić:** *Nevidane*; Kraj, Nevidane, oko Splita, Sinja, u Podravini
- Kriznam** *Tkon*; LP ne navodi *Kriznam* nego samo varijantu *Krizman*; *Krizmana* ima u Istri, Hrvatskom zagorju, Zagrebu; (nema ga u popisu iz 2004.)
- Krnić: *Ždrelac*
- Krznarić: *Ždrelac*
- Kržak: *Tkon*, (vikendaš)
- Kučina:** *Mrljane, Nevidane*; Nevidane, okolica Varaždina, Rijeke, Križevaca, Zagreb; (ne u Mrljanama u popisu iz 2004.)
- Kučina:** *Nevidane*; okolica Koprivnice, Križevaca i Varaždina
- Kulonja:** *Dobropoljana*; Dobropoljana, o. Korčula
- Kuštera:** *Ugrinić, Kraj*; Kraj, o. Ugljan, Zadar, Zagreb, Bjelovar, Dubrovnik, Split
- Kvakić:** *Ždrelac*; okolica Siska (Glina)
- Kwaka:** *Nevidane*; prezime u obliku *Kwaka* nije zabilježeno, ali se kao *Kvaka* bilježi u istočnoj Slavoniji
- Labar: *Ždrelac*
- Lacković: *Ždrelac*
- Ladić:** *Dobropoljana, Nevidane*; Dobropoljana, okolica Čakovca, Varaždina, Zagreba, Rijeka, Split, Biograd
- Lakić:** *Kraj*; okolica Benkovca, Dubrovnika, Zadra, Knina, u Slavoniji
- Lakits: *Pašman*
- Lapov:** *Kraj*; doseljeno iz Jezera na Murteru; prezime zabilježeno u Slunju, Karlovcu, Rijeci, Šibeniku i Splitu
- Lara: *Tkon* (vikendaš)
- Lasić: *Ždrelac*
- Leontić: *Ždrelac*
- Livljanić:** *Mrljane*; Mrljane, Zadar
- Loh: *Ždrelac*
- Lončarević:** *Ždrelac*; doseljeno iz Siska; često prezime, naročito prošireno po Slavoniji
- Lovričić: *Dobropoljana*
- Lukačić:** *Pašman, Kraj, Ugrinić, Tkon*; Kraj, Ugrinić, Tkon najviše prošireno po sjevernoj Hrvatskoj i zapadnoj Slavoniji
- Lukin – Dujmović: *Dobropoljana*

Lushaj: *Tkon*; LP ne bilježi ovo prezime u svom popis

Ljajić: *Pašman*

Ljevar: *Kraj*; Hrastin kod Osijeka;

Ljubanović: *Kraj*; Dobropoljana, Kraj, najviše oko Karlovca, Samobora

Macarol: *Banj*

Macola: *Mrljane*; Mrljane

Madrić: *Pašman*

Madžerić: *Pašman*, *Tkon*, varijanta *đ/dž* u prezimenu samo je grafijska razlika; LP ne navodi varijantu *Madžerić*

Mađarić: *Pašman*

Mađerić: *Pašman*, *Tkon*; Pašman, Ugrinić, okolica Bjelovara i Koprivnice, Zadra

Magić: *Pašman*; Pašman, rašireno u sjevernoj Hrvatskoj, u Slavoniji te oko Zadra i Šibenika

Mahmuti: *Kraj*

Mai: *Pašman*; Rijeka

Malenica: *Nevidane*

Mandić: *Nevidane*; dosta jako prezime zabilježeno u cijeloj Hrvatskoj

Manojlović: *Ždrelac*

Manola-Fleš: *Ždrelac*; LP ne bilježi dvojno prezime *Manola-Fleš*; *Manola* potvrđeno u Splitu, Preku, Varaždinu; *Fleš*, oko Osijeka, Splitu i Zagrebu; (nema ga u popisu iz 2004.)

Marasović: *Banj*, *Barotul*; o. Splita, o. Brač, okolica Zadra, Šibenika, Zagreba, zapadna Slavonija, okolica Vinkovaca

Marić: *Ždrelac*

Marinović: *Ždrelac*

Marković: *Ždrelac*

Markovski: *Ždrelac*; Opatija, Osijek

Marović: *Tkon*, vikendaš

Maršan: *Ždrelac*, doseljeno iz Arbanasa (Zadar); LP bilježi prezime u Zadru, i Poličniku kod Zadra (nema ga u *Ždrelcu* u popisu iz prosinca 2004.)

Martinović: *Ždrelac*

Matić: *Ždrelac*, *Mrljane*; jako prezime zabilježeno u cijeloj Hrvatskoj

Matulić: *Pašman*, *Kraj*; Pašman, rašireno po cijeloj Hrvatskoj

Mautner: *Tkon*, vikendaš

Mazić: *Kraj*; Kraj, o. Ugljan, o. Korčula, Dubrovnik, Zagreb

Mažić: *Ždrelac*

Medić: *Nevidane*, *Mrljane*; *Nevidane*, dosta rašireno po Hrvatskoj, često u zadarskoj regiji

Medić-Škontra: *Mrljane*

Meštrović: *Ždrelac*; često prezime, naročito oko Splita i po Slavoniji

Mihaljević: *Tkon*; jako potvrđeno u cijeloj Hrvatskoj, naročito njenom kontinentalnom dijelu; (nema ga u popisu iz 2004.)

Miholić: *Pašman*

Mijić: *Ždrelac*

Mikac: *Barotul*

Mikolčević: *Ždrelac*; najčešće oko Nove Gradiške i Slavenskog Broda

Mikuš: *Nevidane*

Milanović: *Tkon*; prezime potvrđeno po cijeloj Hrvatskoj;

Milas: *Tkon*, vikendaš

Milenković: *Banj*

Mileta: *Tkon*; *Tkon*, Istra, Šibenik i okolica, okolica Belog Manastira

Miletić: *Ždrelac*

Milić: *Barotul*; *Barotul*, vrlo rašireno po cijeloj Hrvatskoj;

Milojević: *Mrljane*; rašireno po Slavoniji, središnjoj Hrvatskoj, u Splitu, Zadru, Rijeci

- Milolović:** *Nevidane*; Nevidane, Šepurine kod Šibenika
- Miloš:** *Nevidane, Ždrelac*; Ždrelac, okolica Sinja, Preko (o. Ugljan), Zadar; (ne u Nevidanima u popisu iz 2004.)
- Milošević:** *Kraj, Ždrelac*; Pašman, jako prezime, rašireno posvuda u Hrvatskoj
- Milutin:** *Banj*; Dubrovnik, Rijeka, okolica Šibenika, Split, Zadar, Vrsi kod Zadra, Zagreb; (nema ga u Banju u popisu iz prosinca 2004.)
- Miočić:** *Nevidane*; okolica Zadra (Ljubač, Privlaka, Ražanac), istočna Slavonija; (nema ga u Nevidanima u popisu iz 2004.)
- Mišić:** *Ždrelac*; okolica Dubrovnika, Slavonija
- Miškov:** *Tkon*; Tkon, Biogard, o. Zlarin, Split
- Mlakar: *Tkon*, (vikendaš);
- Moćan:** *Tkon*; okolica Karlovca i Slunja, Zagreb; vikendaš
- Mrkoci:** *Ždrelac*; okolica Zlatara
- Mrvičić: *Banj*
- Mušćet:** *Tkon*; alternacija *č/c*, samo u pismu; LP ne bilježi varijantu sa *č*
- Mušćet:** *Tkon, Ugrinić*; Tkon, Ugrinić, Zadar
- Mušćet-Ostojić:** *Tkon*; LP ne navodi ovo dvojno prezime
- Nikčević: Tkon, vikendaš
- Novak – Stanko: *Dobropoljana*
- Olić:** *Mrljane*; okolica Zadra (Iž, Ražanac, Rtina, Vrsi), okolica Đakova, Zagreb
- Omerović:** *Tkon*; Đurđovac, Pula, o. Brač, Varaždin, Zagreb
- Orgulan: *Tkon*, (vikendaš)
- Ornik:** *Barotul*; Križevci, Karlovac, Ludbreg, Slavonski Brod, Split, Rijeka, Zagreb
- Ostojić:** *Tkon*; Tkon, po cijeloj Hrvatskoj
- Palaškov:** *Tkon*; Tkon, Zadar
- Palić: *Ždrelac*
- Palijan:** *Tkon*; Posavina, istočna Slavonija
- Papazović:** *Tkon*; Čeliković kod Slavonskog Broda
- Patačić:** *Dobropoljana*; Vinkovci, Vukovar, Zagreb
- Paulić:** *Tkon*; prošireno po središnjoj Hrvatskoj, u Posavini, Zagreb
- Pavičić: *Dobropoljana*
- Pedišić:** *Banj, Tkon*; Tkon, Ugrinić, Rijeka, Turanj kod Zadra
- Pedišić:** *Banj, Barotul, Pašman, Ugrinić, Tkon*; Barotul, Kraj, Pašman, Zadar, Biograd, Split, Zagreb, okolica Šibenika; (ne u Banju u popisu iz 2004.)
- Pejazić:** *Tkon*; LP ne navodi ovo prezime u svom popisu
- Pelicarić: *Tkon*, (vikendaš)
- Penjalov:** *Banj*; Biograd, Luka (Dugi Otok), Zadar
- Peraić:** *Dobropoljana*; okolica Knina, Benkovca, Split, Pula
- Peranić:** *Kraj*; Slavonija, o. Rab, Gospić, Senj, Split, Šibenik
- Peričić:** *Kraj*; Kraj, rašireno po cijeloj Hrvatskoj
- Perković: *Tkon*, (vikendaš)
- Pikunić:** *Mrljane, Barotul, Ždrelac*; Barotul, Mrljane, Sv. Filip i Jakov (Zadar), Dubrovnik, Pula
- Pilon: *Ždrelac*
- Plavišić:** *Ždrelac*; Slavonija
- Plečić: *Ždrelac*
- Pleština:** *Ždrelac*; okolica Splita i Dubrovnika
- Poljak:** *Kraj*; Kraj, jako prezime, rašireno po cijeloj Hrvatskoj
- Pomper: *Ždrelac*
- Posavec: *Ždrelac*
- Prekrat: *Tkon* (vikendaš)
- Premerl: *Tkon*, (vikendaš)

- Pribilović:** *Tkon*; Tkon, Biograd, okolica Petrinje i Siska
- Prlić:** *Nevidane*; okolica Benkovca, Podravina, Zagreb
- Pšeničnik-Njirić:** *Kraj*; LP ne navodi ovo dvojno prezime; *Pšeničnik* je rašireno najviše oko Koprivnice, a Njirić oko Dubrovnika i u južnoj Hrvatskoj
- Ptičar: *Tkon*, (vikendaš)
- Pulja:** *Ždrelac*; *Ždrelac*, Zadar, okolica Vrginmosta
- Pupovac:** *Ždrelac*, okolica Benkovca
- Radović:** *Tkon*; prezime dosta rašireno po Hrvatskoj
- Raguž: *Pašman*
- Ralić:** *Ždrelac*, *Mrljane*; Mrljane, Gorski Kotar, okolica Osijeka i Bjelovara, Žman (Dugi Otok); (ne Ždrelcu u popisu iz 2004.)
- Rančić:** *Tkon*; Brbinj (Dugi otok), Privlaka kod Zadra, u Slavoniji (Vinkovci, Županja, Vukovar), u Istri, Zadru
- Ranj: *Ždrelac*
- Rašeta: *Pašman*
- Rašić:** *Ždrelac*; okolica Vojnića, istočna Slavonija, okolica Šibenika
- Ražnjević:** *Tkon*; Polača kod Benkovca, Splitu
- Ribić:** *Nevidane*; *Nevidane*, prezime dobro potvrđeno u cijeloj Hrvatskoj
- Rosić:** *Kraj*; Slavonija, okolica Sinja, Pula
- Rošin – Grget: *Ždrelac*
- Rudić:** *Tkon*; Tkon, zabilježeno posvuda, a najčešće na zadarskom području
- Rukavina: *Kraj* (Brankini roditelji, prodali kuću i odselili)
- Rušov:** *Pašman*; Pašman, Zagreb, Zadar
- Sandrić:** *Ugrinić*; okolica Pule, Šibenik, okolica Belog Manastira
- Scholz:** *Ždrelac*; LP ne bilježi ovo prezime u svom popisu
- Schreiner: *Ždrelac*
- Schulthess:** *Tkon*; LP ne navodi prezime u ovakvog oblika u svom popisu
- Sekulić:** *Tkon*; prezime dosta rašireno po Hrvatskoj, može spadati među jaka prezimana
- Seme: *Nevidane*, (nositelj je Slovenac, vikendaš)
- Shineti: *Mrljane*
- Siering:** *Dobropoljana*; LP ne navodi ovo prezime u svom popisu
- Sinani:** *Tkon*; LP ne navodi ovo prezime u svom popisu
- Sjekloća: *Ždrelac*
- Skontra: *Mrljane*
- Skutarić:** *Ždrelac*; *Ždrelac*, Zadar, o. Brač
- Smarzia: *Barotul*
- Smolenicki: *Tkon*, (vikendaš);
- Smoljan:** *Nevidane*, *Tkon*; *Nevidane*, Tkon, okolica Zadra (Biograd, Drage, Ist), u Istri (Poreč, Pula, Rovinj), u Podravini, oko Bjelovara
- Smoljanović: *Nevidane*
- Smrečki:** *Ždrelac*; Hrvatsko Zagorje
- Sopta:** *Banj*; okolica Vukovara, Osijeku; (nema ga u Banju u popisu iz 2004.)
- Sovulj:** *Ždrelac*; Split i okolica Omiša
- Stagličić:** *Pašman*; Pašman, Rijeka, Šibenik
- Stakić: *Banj*
- Stazić:** *Pašman*; Pašman, okolica Koprivnice i Nove Gradiške, okolica Splita, Osijeka
- Stevanović:** *Ždrelac*; doseljeno iz Bosne; u Hrvatskoj najčešće u istočnoj Slavoniji
- Stocco:** *Pašman*; LP navodi prezime u varijanti *Stoco* samo u Puli
- Stojanović:** *Banj*; dosta rašireno po Hrvatskoj, naročito u Slavoniji
- Stolić: *Pašman*
- Storić:** *Nevidane*; *Nevidane*, okolica Šibenika, Split, Zadar

- Strgačić:** *Banj, Pašman*; Veli Iž, Zadar, Split; (nema ga u Banju u popisu iz 2004.)
- Strohmaier:** *Tkon*; LP ne navodi prezime u svom popisu
- Stvorić: *Pašman*
- Sunor: *Ždrelac*
- Suša:** *Ždrelac*; kolica Zagreba, okolica Gračaca
- Sušac: *Ždrelac*
- Sutlović:** *Ždrelac*; *Ždrelac, o. Iž, Zadar, Zagreb*; (nema ga u popisu iz 2004. u *Ždrelcu*)
- Šagi: *Ždrelac*
- Šamec: *Kraj*
- Šandrić:** *Ugrinić*; Ugrinić, Betina (Murter), Korlat (Benkovac)
- Šarić:** *Barotul Tkon*; Barotul, Pašman, Tkon, jako prezime, dosta rašireno po cijeloj Hrvatskoj
- Šarin:** *Dobropoljana*; Dobropoljana, o. Ugljan, okolica Zadra, Dubrovnik, Split
- Šesto-Bašić:** *Dobropoljana*; *Šesto* potvrđeno po Slavoniji i oko Sinja, LP ne navodi kombinaciju
- Šišeta:** *Tkon, Banj*; LP ne navodi ovo prezime u svom popisu
- Šišić:** *Pašman*; Pašman, Zadar, okolica Bjelovara, zapadna Slavonija, Dubrovnik, Zagreb, Zadar
- Šižgora:** *Ždrelac*, doseljeno iz Benkovca; LP bilježi prezime samo u Vukovaru
- Škara:** *Ždrelac*; *Ždrelac*, najčešće oko Zadra (Benkovac, Škabrnja, Luka, *Ždrelac*), Splita, Slavnskog Broda;
- Škarica: *Tkon*, (vikendaš)
- Škoflić: *Mrljane*
- Škontra:** *Mrljane*; *Mrljane, Zadar*
- Škontra-Medić:** *Nevidane*; LP ne bilježi ovu kombinaciju; (nema ga u popisu iz 2004.)
- Škrokov:** *Nevidane*; Nevidane, Zadar, Biograd, Rijeka, o. Krk
- Škunca:** *Kraj*; okolica Rijeke i Senja, zapadna Slavonija, o. Rab
- Šljivac:** *Banj*, doseljeno iz Slavonije; LP ga smješta u Slavoniju
- Šmigoc: *Tkon*, (vikendaš)
- Šokota:** *Ždrelac*; *Ždrelac, Zadar, Zagreb*
- Šokota-Meša:** *Ždrelac*; LP ne bilježi ovo dvojno prezime; *Meša* zabilježeno samo u Bjelovaru
- Šopta:** *Banj*; Šarengard (Vukovar); (nema ga u Banju u popisu iz 2004.)
- Špoljarić-Gluhak-Mai:** *Ždrelac*; LP ne bilježi ovo višestruko prezime, *Špoljarić* vrlo prošireno u kontinentalnoj Hrvatskoj (jako), *Gluhak* u zapadnoj Slavoniji i Hrvatskom Zagorju, *Mai* u Rijeci
- Šram: *Tkon*, (vikendaš)
- Štefan: *Mali Pašman*, (vikendaš)
- Štorić:** *Nevidane*; Nevidane, Podravska Slatina, Zagreb
- Štuk: *Ždrelac*
- Švonja: *Mali Pašman*, (doseljen prije 15-ak godina)
- Tadija:** *Pašman*; Pašman, okolica Jastrebarskog i Virovitice
- Tarokić:** *Ždrelac*; *Ždrelac, Zadar, Rijeka*
- Temmel: *Tkon*, (vikendaš)
- Terzin: *Ždrelac*
- Thyssen: *Mrljane*
- Tičina: *Pašman*
- Tisaj: *Barotul*
- Titulić:** *Pašman, Tkon*; Tkon, Zadar
- Toich: *Nevidane*
- Tolja:** *Nevidane, Dobropoljana*; Nevidane, okolica Dubrovnika, Preko (Ugljan), Zadar, Rijeka, Zagreb (nema ga u Dobropoljani u popisu iz 2004.)
- Tomasov:** *Dobropoljana*; Dobropoljana, Zadar, o. Rava, Zagreb
- Tomašević:** *Barotul, Pašman*; Barotul, prezime potvrđeno po cijeloj Hrvatskoj, a najčešće u zapadnoj Slavoniji
- Travica:** *Mrljane*; Mrljane, okolica Šibenika, zapadna Slavonija, okolica Osijeka, Gospića

Trnski: *Tkon*; okolica Koprivnice, Bjelovara
 Tschonitsch: *Ždrelac*
Tudorov: *Nevidane*; LP ne navodi ovo prezime u svom popisu
Tudorović: *Nevidane*; Nevidane, Zadar
 Tulić: *Ždrelac*
 Turudić: *Ždrelac*
 Tustonjić: *Mrljane*
Ugrinić: *Kraj*; *Tkon*, *Ugrinić*; *Tkon*, *Ugrinić*, okolica Daruvara, Pakraca, Biograd, Zadar
 Urošević: *Ždrelac*
 Užnik: *Tkon*, (vikendaš)
 Veljković: *Ždrelac*
Veršić: *Pašman*; Pašman, okolica Varaždina, Koprivnice, Rijeke, Zadar, Vinjerac (Zadar)
Vidov: *Banj*; Nevidane, Zadar, otoci oko Zadra, zapadna Slavonija, Zagreb
Vidović: *Pašman*, *Tkon*; *Tkon*, jako prezime prošireno po cijeloj Hrvatskoj
 Vinković: *Tkon*, (vikendaš)
 Vitas: *Ždrelac*
 Vlašić: *Kraj*
Vojvodić: *Tkon*; *Tkon*, prezime dosta rašireno po cijeloj Hrvatskoj
 Vrandečić: *Tkon*, (vikendaš)
Vukić: *Banj*, *Tkon*; dosta rašireno prezime po cijeloj Hrvatskoj, najčešće oko Zadra
 Vukoša: *Ždrelac*
Vuković: *Nevidane*; spada u vrlo jaka prezimana u Hrvatskoj
 Vulić: *Pašman*
 Wagner: *Kraj*
 Yuresko: *Mrljane*
Zalović: *Tkon*; *Tkon*, okolica Gospića, zapadna Slavonija
 Ziberi: *Ždrelac*
 Zrna: *Barotul*
Zupanec: *Kraj*; Osijek, Zagreb
 Žager: *Tkon*, vikendaš
 Žalac: *Tkon*, vikendaš
Žganec: *Tkon*; Posavina, Hrvatsko Zagorje, (nema ga u popisu iz 2004.)
 Žilić: *Tkon*, (vikendaš)

Bibliografija

Opća djela :

BABIĆ, S. 1975. «Prezimana, toponimi, etnici i ktetici u književnom jeziku», *Jezik* 23: 139-144.

DAUZAT, A. 1956. *Les noms de personnes*, Paris: Librairie Delagrave.

FRANČIĆ, A. 1996. «Pregled mijena imenske formule i osobnog imena u njoj (na primjerima iz međimurske antroponimije)», *Rasprave instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 22: 17-36.

FRANČIĆ, A. 2002. *Međimurska prezimana*, Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.

JAKIĆ-CESTARIĆ, V. 1972. «Etnički odnosi u srednjovjekovnom Zadru prema analizi osobnih imena», *Radovi Zavoda za povijesne znanosti u Zadru* 19: 99-165.

JAKIĆ-CESTARIĆ, V. 1974. «Ženska osobna imena i hrvatski udio u etnosimbiotskim procesima u Zadru do kraja XII. stoljeća», *Radovi JAZU u Zadru* 21: 291-337.

MARETIĆ, T. 1886. «O narodnim imenima Hrvata i Srba», *Rad JAZU*, 81, 82.

PETI, M. 1998. «Koje su imenske riječi etnici i etnonimi?», *Folia onomastica croatica* 6: 99-112.

ŠIMUNOVIĆ, P. 1986. *Istočnojadranska toponimija*, Split: Logos.

ŠIMUNOVIĆ, P. 1996. *Hrvatska prezimana*, Zagreb: Golden marketing.

VINJA, V. 1986. *Jadranska fauna – etimologija i struktura naziva I i II*, Zagreb – Split: JAZU/Logos.

Rječnici:

ANIĆ, V. 1991. *Rječnik hrvatskog jezika*, Zagreb: Novi Liber.

DE FELICE, E. 1997. *Dizionario dei cognomi italiani*, Milano: Mondadori.

DORIA, M. 1991. *Grande Dizionario del Dialetto Triestino*, Trieste: Ed. Trieste Oggi.

HURM, A. 1988. *Njemačko-hrvatski ili srpski rječnik*, VIII. izdanje, Zagreb: Školska knjiga.

MIOTTO, L. 1984. *Vocabolario del dialetto veneto-dalmata*, Trieste: Edizioni Lint.

Leksik prezimana SRH, 1976. Zagreb: Nakladni zavod Matice Hrvatske.

Rječnik hrvatskog ili srpskog jezika, 1955. Zagreb: JAZU, tom 1, 2, 13, 14.

SKOK, P. 1971/74. *Etimologijski riječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, Zagreb: JAZU.

ŠIMUNDIĆ, M. 1988. *Rječnik osobnih imena*, Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske.

Les noms de famille sur l'île de Pašman aujourd'hui

Resumé

Notre corpus des noms de familles de l'île de Pašman consiste en réalité de la liste des noms de familles attestés dans le *Leksik prezimana RH* et dans les registres des recensement des votes pour les années 1995 et 2004. L'analyse utilisée dans cette étude est fondée sur le modèle qui offre quatre composants de motivation de base dans la construction des noms de familles, tels que: prénoms, surnoms, noms de metriers et noms d'origine, ainsi que deux formes morphologiques, tels que: existence ou inexistence des suffixes patronymiques dans la formation des noms de familles.